

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain 1	_____
Gawain 2	_____
Sintesis	_____
Repleksiyon	_____
<i>KABUUNAN</i>	_____

Gawain Blg. **1**

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Sangay Tagapaghukom

Layunin : Natutukoy ang katangian at kapangyarihan ng sangay tagapaghukom.

Nasasabi kung bakit malaya ang sangay na ito sa ibang sangay ng pamahalaan.

Aspires to fair and kind to all

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc

Pahina : 191-192

Pangunahing Konsepto

Sa Seksyon 1 ng Artikulo 8 ng Saligang-Batas ng 1987 ay malinaw na isinasaad na dapat nakasalalay ang kapangyarihang panghukuman sa isang Katas-taasang Hukuman at sa mga nakabababang hukumang maaaring itatag ng batas. Ang Sangay Tagapaghukom ang nagpapaliwanag ng mga batas na ipinasa ng Kongreso. Ito ay may kapangyarihang dinggin at lutasin ang mga sigalot o suliranin ng mga mamamayan. Ang Supreme Court o Kataas-taasang Hukuman ay binubuo ng 15 kasapi, ang Punong Mahistrado (Chief Justice) at 14 na kasamang mahistrado. Sila ay hinirang ng Pangulo.

Mga Katangian ng mga Kasapi ng Korte Suprema

1. *Apatnapung taon gulang*
2. *Katutubong ipinanganak na mamamayan ng Pilipinas*
3. *Naging hukom ng isang hukuman o nagpraktis bilang abogado sa Pilipinas sa loob ng 15 taon o mahigit pa*
4. *May subok na kakayahan, kalinisan ng budhi, katapatan at malayang pag-iisip*

Mga Kapangyarihan ng Korte Suprema

1. *Magtalaga ng mga pansamantalang hukom sa mga mababang hukuman*
2. *Humirang ng lahat ng mga pinuno at katwan ng mga hukuman ayon sa batas ng serbisyo sibil*
3. *Magkaroon ng superbisyon sa lahat ng mga hukuman at sa mga tauhan ng mga ito*
4. *Disiplinahin ang mga hukom ng mga mababang hukuman o iatas ang kanilang pagkatiwalag sa tungkulin*
5. *Iatas ang pagbabago ng lugar ng paglilitis upang maiwasan ang pagbabago ng pagpapairal ng batas*
6. *Gumamit ng orihinal na hurisdiksyon sa usaping may kinalaman sa mga ambassador at iba pang mga ministro*
7. *Muling pag-aralan, rebisahin, baligtarin, o pagtibayin ang mga pag-apela sa isang kaso*
8. *Magtakda ng mga alituntunin tungkol sa pangangalaga at pagpapatupad ng mga karapatang konstitusyonal*
9. *Lumikha at pangasiwaan ang isang Judicial at Bar Council*

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

KABUUAN _____

Gawain Blg. 2

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Bumubuo ng Sangay Tagapaghukom

Layunin : Naisa-isa ang mga bumubuo ng sangay tagapaghukom.
Natutukoy ang tungkulin ng bawat hukuman.
Abides by the rules of the school, community, and country

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc

Pahina : 194-195

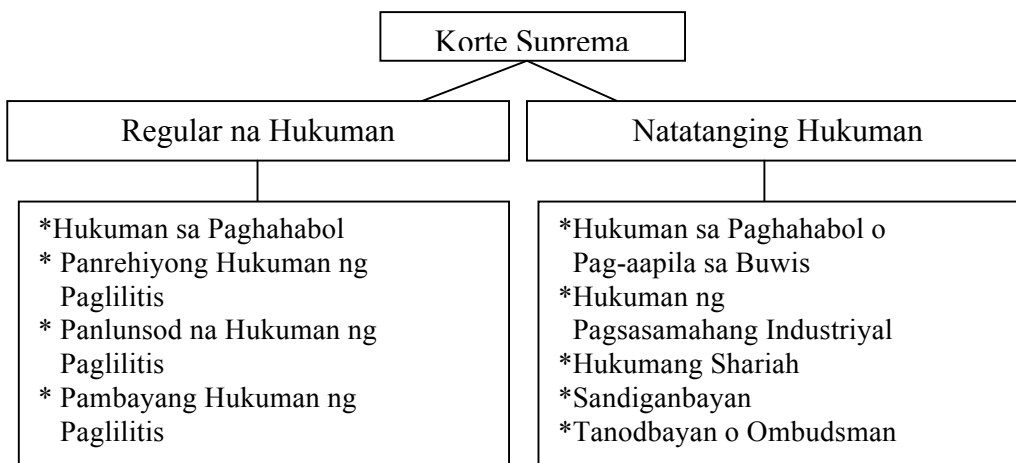
Pangunahing Konsepto

Ang mga bumubuo ng sangay tagapaghukom ay mga sumusunod;

1. Kataas-taasang Hukuman
2. Hukuman sa Paghahabol
3. Regional Trial Court
4. Metropolitan Trial Court
5. Municipal Trial Court
6. Shari'a
7. Sandiganbayan
8. Hukuman sa Paghahabol
9. Judicial and Bar Council

Ang bawat sangay ay may kanya-kanyang tungkulin.

BALANGKAS NG SANGAY HUDIKATURA

Supreme Court

Mga Tungkulin

Pinakamataas na hukuman sa bansa.

Mga Tungkulin

Binubuo ng 1 Punong Mahistrado (Chief Justice) at 14 na kasamang mahistrado

Court of Appeals

Mga Tungkulin

Dinidinig nito ang mga kasong Sibil at kriminal na inaapila mula sa mga Regional Trial Court.

Mga Tungkulin

Binubuo ng 1 Punong Mahistrado at 68 mahistrado na hinirang ng Pangulo

Regional Trial Court

Mga Tungkulin

Humahawak sa mga kasong sibil ukol sa pangkabataan, pagsasamahang pantahanan, pag-angkin ng mga ari-arian, atbp. Matatagpuan ito sa bawat rehiyon

Mga Tungkulin

Binubuo ng 720 Punong Mahistrado Hukumang Panrehiyon

Metropolitan Trial Court

Mga Tungkulin

Lumilitis sa mga kasong may kinalaman sa lupang hindi maaaring pagpasyahan ng pambayang hukuman sa paglilitis at lahat ng kasong paglabag sa mga kautusang panglungsod.

Mga Tungkulin

Ang mga Municipal Trial Court sa loob ng Metro Manila ay tinatawag na Metropolitan Trial Court

Shari'a District Court at Shari'a Circuit Court

Mga Tungkulin

Ang hukumang dumidinig sa mga kasong may kinalaman sa Muslim Code on Personal Laws sa ilang mga probinsya sa Mindanao.

Mga Tungkulin

Ang Shari'a Circuit Court ay katumbas ng Municipal Circuit Trial Court. Ang Sharia District Trial Court ay katumbas naman ng Regional Trial Court

SandiganBayan

Mga Tungkulin

Isang tanging hukumang lumilitis sa mga katiwaliang nagyayari sa pamahalaan. Ito rin ang nagpapasya sa mga kaso tungkol sa pagnanakaw o panunuhol ng mga pinuno at kawani ng pamahalaan

Mga Tungkulin

Binubuo ito ng 15 mahistradong pinamumunuan ng isang Presiding Justice

Court of Tax Appeals

Mga Tungkulin

Isang tanging hukumang dumudig sa mga kaso hingil sa buwis na iniharap sa ng mga pribadong mamamayan at establisyementong komersyal na nagpoprotesta sa halaga ng buwis na ipinapataw ng Kawanihan ng Rentas Internas (BIR) at kawanihan ng Adwana (Bureau of Customs) sa kanilang Ari-arian at negosyo

Mga Tungkulin

Binubuo ng 3 Mahistrado na pinamumunuan ng Presiding Justice

Judicial and Bar Council

Mga Tungkulin

Pumipili at nagrerekomenda ng mga taong karapat-dapat na italaga sa mga hukuman

Mga Tungkulin

Binubuo ng Punong Mahistrado bilang pinuno o Chairman, Kalihim ng Kagawaran ng Katarungan, Kinatawan ng Kongreso, Kinatawan ng Integrated Bar, atb.

Municipal Trial Court at

Municipal Circuits Trial Court

Mga Tungkulin

Nagpapasya sa mga kasong paglabag sa mga ordinansa ng munisipyo tulad ng pagsusugal, pagdadala ng armas at mga bagay a pumuputok, atbp.

Mga Tungkulin

Bawat munisipalidad ay mayroong Municipal Trial Circuit Court. Ang Municipal Circuit Trial Court naman ang sumasaklaw sa mahigit sa isang munisipalidad. Sa mga lungsod sa labas ng Metro Manila, ang katumbas ng Municipal Trial Court ay ang Municipal Trial Courts in Cities

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. **3**

Uri ng Gawain : Proyekto

Pamantayan sa Gawain

Nilalaman _____

Datos at Mensahe _____

Malikhain _____

Kalinisan _____

Disiplina _____

WARIWARIAN

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : **Paggawa ng Proyekto**

Pamahalaan

Layunin : Nakabubuo ng isang makabuluhang proyekto.

Nabibigyang pansin sa paggawa ng proyekto ang kahalagahan ng kalinisan, kaayusan, magandang produkto at disiplina.

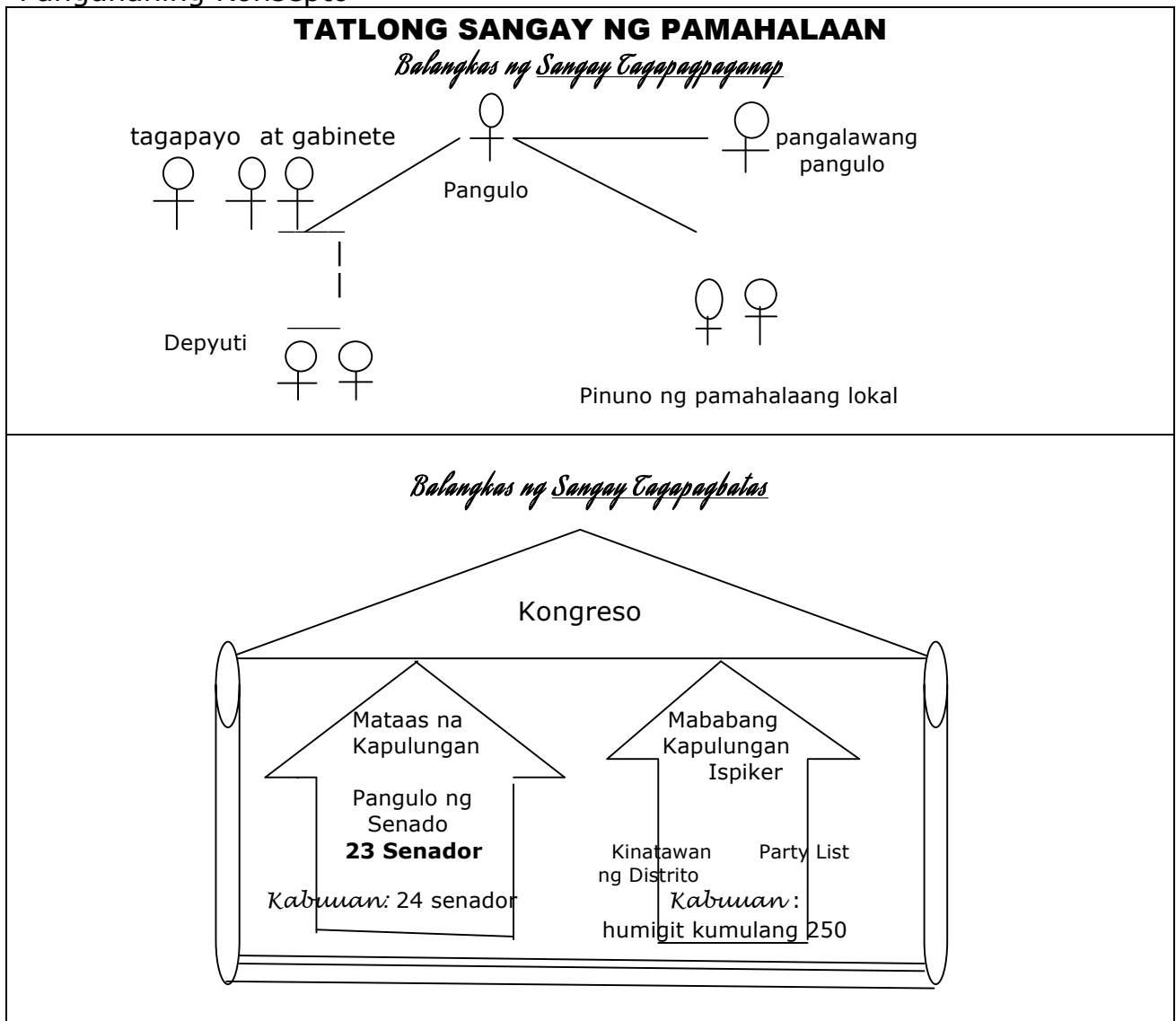
Manages time and personal resources efficiently and effectively

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

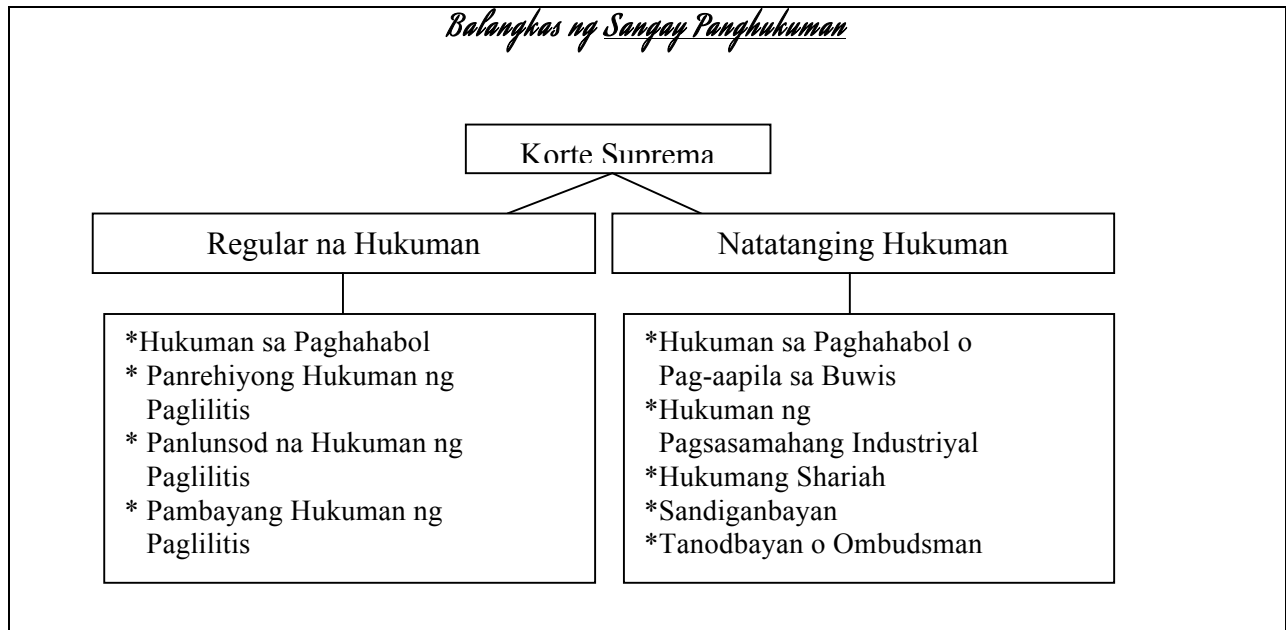
May-akda : Ailene G. Baisa-Julian at Nestor S. Lontoc

Pahina : 162-202

Pangunahing Konsepto

Balangkas ng Sangay Panghukuman

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. 4

Pamantayan sa Gawain

Nilalaman _____

Datos at Mensahe _____

Malihiain _____

Kalinisan _____

Disiplina _____

16/01/16

Uri ng Gawain : Karagdagang Gawain na Magpapayabong sa Talento ng mga Mag-aaral

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : **Pamahalaan**
Other Performance Output (O.P.O)

Layunin : Nakabubuo ng isang makabuluhan at matalinong gawain.
Nabibigyang halaga ang pagtutulungan ng bawat isa.
Cooperates during Activities

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6
May-akda : Ailene G. Baisa-Julian at Nestor S. Lontoc
Pahina : 162-202

Pangunahing Konsepto

Ang pamahalaan ng Pilipinas ay may tatlong sangay na nagtataglay ng magkakahiwalay na kapangyarihan subalit magkakaugnay pa rin ang kanilang mga tungkulin at gawain ayon sa itinatakda ng Saligang-Batas.

- A. Sangay na Tagapagbatas (Lehislatibo)
- B. Sangay na Tagapagpaganap (Ehekutibo)
- C. Sangay Panghukuman (Hudisyal)

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. 6

<i>Est</i> _____
<i>II</i> _____
<i>III</i> _____
<i>IV</i> _____
<i>V</i> _____
<i>PASA</i>

Uri ng Gawain : **Unang Maikling Pagsusulit**

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Sangay Tagapagpaganap
Sangay Tagapaghukom

Layunin : Nakasasagot ng tama sa maikling pagsusulit.
Naibibigay ang halaga ng pagiging tapat.
Abides by the rules of the school, community, and country

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6
May-akda : Ailene G. Baisa-Julian at Nestor S. Lontoc
Pahina : 187-195

Pangunahing Konsepto

Ang kapangyarihang Tagapagpaganap ay nasa kamay ng pangulo. Siya ang nagpapatupad ng mga batas sa bansa. Dahil sa malawak na tungkulin at responsibilidad ng pangulo, siya ay tinutulungan ng pangalawang pangulo at ng gabinete.

Ang kapangyarihang Panghukuman ay nakasalalay naman sa kamay ng Kataas-taasang Hukuman at sa mga nakabababang hukuman nito. Ang sangay na ito ng pamahalaan ang siyang nagpapaliwanag ng batas na ipinasa ng Kongreso.

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. 7

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____
Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Pagkamamamayan...Likas na pagkamamamayan

Layunin : Natutukoy ang tunay na Pilipino ayon sa Saligang-Batas.
Nasasabi ang pagkakaiba ng dalawang prinsipyong sinusunod sa pagkamamamayan.
Nakabubuo ng matalinong opinyon o pananaw sa mga sitwasyon.

show respect for all
Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6
May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc
Pahina : 206

Pangunahing Konsepto

Ang mamamayan ay mahalagang elemento ng estadong nagtatamasa ng karapatang manirahan dito at makinabang sa mga yaman nito.
May dalawang prinsipyong sinusunod bilang batayan ng pagkamamamayan ng isang tao; *jus sanguinis at jus soli*.

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain 1	_____
Gawain 2	_____
Sintesis	_____
Repleksiyon	_____
<i>KABUHAN</i>	_____

Gawain Blg. **8**

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Naturalisasyon

Layunin : Natutukoy ang mga katangiang taglay ng isang dayuhan upang makakuha ng Naturalisasyon.
Nasasabi kung posibleng ang isang dayuhan o mamamayan ng ibang bansa ay maging isang mamamayang Pilipino.
Identifies oneself as a Filipino

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc

Pahina : 207-209

Pangunahing Konsepto

Ang naturalisasyon ay isang paraan ng pagtanggap sa pagnanais ng isang dayuhang talikuran ang kanyang pagkamamamayan at maging mamamayan ng napili niyang bansa upang matamasa niya ang mga karapatan at pribilehiyong tinatamasa ng isang mamamayan ng bansang kanyang napili.

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

Gawain 1 _____
Gawain 2 _____
Sintesis _____
Repleksiyon _____

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

KABUUAN _____

Gawain Blg. 9

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____
Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Pagkawala at Muling Pagtamo ng Pagkamamamayang Pilipino

Layunin : Natutukoy ang mga dahilan ng pagkawala at muling pagtamo ng pagkamamamayang Pilipino.
Nakapagbibigay ng matalinong saloobin o pananaw sa isang isyu.

Enables others to develop interest and pride in being a Filipino

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6
May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc
Pahina : 209-210

Pangunahing Konsepto

Nakasaad sa Seksiyon 3 ng Artikulo IV ng Saligang-Batas ng 1987 na ang pagkamamamayan ng isang Pilipino ay maaaring mawala o muling matamo sa paraang itinatadhana ng batas.

Ang *repatriation* ay ang pagbabalik sa bayang pinanggalingan at muling pagsumpa ng katapatan sa bansa.

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. **10**

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Gawain 1 _____
Gawain 2 _____
Sintesis _____
Repleksiyon _____

KABUUAN _____

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Karapatan

Layunin : Natutukoy ang mga karapatan ng mga Pilipino.
Nasasabi ang kahagahan ng karapatan.

Abides by the rules of the school, community, and country

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc

Pahina : 210-217

Pangunahing Konsepto

Maraming karapatang tinatamasa ang mga mamamayan ng estadong demokratiko kagaya ng sumusunod:

- a. karapatang likas
- b. karapatang konstitusyunal
- c. karapatang sibil o panlipunan
- d. karapatang pangkabuhayan

Narito ang ilang sa mga tiyak na karapatan ng mga mamamayang Pilipino na nakasalig sa ating Saligang-Batas.

- a. karapatan sa buhay
- b. karapatan sa kalayaan
- c. karapatan sa pagmamay-ari
- d. kalayaan sa pananampalataya
- e. kalayaan sa pananalita o pamamahayag
- f. karapatan sa malayang pagdulog sa mga hukuman

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. **11**

Gawain 1 _____
Gawain 2 _____
Sintesis _____
Repleksiyon _____

KABUUAN _____

Uri ng Gawain : Pagtalakay sa Konsepto

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Tungkulin

Layunin : Natutukoy ang mga tungkulin ng bawat Pilipino.
Nasasabi ang kahalagahan ng pagtupad sa mga tungkulin.

Takes prides in diverse Filipino cultural expression,
practices, and traditions

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa at Nestor S. Lontoc

Pahina :

Pangunahing Konsepto

Ang **tungkulin** ay responsibilidad o obligasyon ng isang mamamayan sa kanyang bansa. Ibig sabihin nito na sa bawat karapatang natatamasa ng mga mamamayan ay may katumbas na tungkulin at pananagutan. Kaya marapat na gampanan ng bawat Pilipino ang kanilang mga tungkulin.

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. **12**

Test I _____

IIA _____

B. _____

III _____

IV _____

Uri ng Gawain : **Ikalawang Maikling Pagsusulit**

Pangalan: _____
Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : Pagkamamamayan
Karapatan at Tungkulin

Layunin : Nakasasagot ng tama sa maikling pagsusulit.
Naibibigay ang halaga ng pagiging tapat.

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6
May-akda : Ailene G. Baisa-Julian at Nestor S. Lontoc
Pahina : 203-226

Pangunahing Konsepto

May dalawang prinsipyong sinusunod bilang batayan ng pagkamamamayan ng isang tao; jus sanguinis at jus soli. Ang isang dayuhang naninirahan ditto sa Pilipinas ay maaaring maging Pilipino rin kung kanyang nanaisin sa pamamagitan ng legal na prosesong tinatawag na naturalisasyon. Maaaring mawala (*expatriation*) at muling makamit (*repatriation*) ang pagkamamamayan.

Mahalaga ang pagtatamasa ng kalayaan at karapatan ng mga mamamayan sapagkat ito ay nakatutulong nang malaki upang makamit ng bansa ang kaunlaran at ang patuloy na paghahari ng demokrasya.

Mahalaga ding gampanan ang tungkulin ng bawat isa upang madaling makamit n gating bansa ang kaunlaran.

PASIG CATHOLIC COLLEGE
Grade School Department
S.Y. 2015-2016

ARALING PANLIPUNAN 6
Ikaapat na Markahan

Gawain Blg. **14**

Uri ng Gawain : Proyekto

Pamantayan sa Gawain

Nilalaman _____

Datos at Mensahe _____

Mabikha _____

Kalinisan _____

Disiplina _____

WARRANT

Pangalan: _____

Pangkat : _____ Petsa: _____

Paksa : **Paggawa ng Proyekto**
Karapatan at Tungkulin

*(Note: Ang proyektong gagawin ay nag-uugnay (integration) sa mga
asignaturang Sining at Komunikasyon.)*

Layunin : Nakabubuo ng isang makabuluhang proyekto.
Nabibigyang pansin sa paggawa ng proyekto ang
kahalagahan ng kalinisan, kaayusan, magandang
produkto at disiplina.

Manages time and personal resources efficiently and effectively

Sanggunian : Lakbay ng Lahing Pilipino 6

May-akda : Ailene G. Baisa-Julian at Nestor S. Lontoc

Pahina : 203-226

Pangunahing Konsepto

Mahalaga ang pagtatamasa ng kalayaan at karapatan ng mga mamamayan sapagkat ito ay nakatutulong nang malaki upang makamit ng bansa ang kaunlaran at ang patuloy na paghahari ng demokrasya.

Mahalaga ding gampanan ang tungkulin ng bawat isa upang madaling makamit n gating bansa ang kaunlaran.

